

Trefffer

12-16

Februari 2014—nummer 5

Leidingblad bij

'Hosea

Aanwijzingen voor het gebruik

Het doel van de schets is de jongeren te leren over de persoon van Hosea. Hosea is een zogenoemde kleine profeet, en hij is bij de kinderen en jongeren niet erg bekend. Toch zijn er mooie lessen uit dit Bijbelboek te halen. We lezen over Gods trouw, die des te mooier naar voren komt als Israëls ontrouw in beeldende woorden geschilderd wordt. We zetten de jongeren stil bij de bijzondere opdracht die Hosea krijgt, en hopen dat ze zich verwonderen over de gehoorzaamheid van Hosea. Hij gehoorzaamde, terwijl zijn goede naam daardoor te grabbel werd gegooid. Daar slaan we een brug naar het vijfde gebod: gehoorzamen zij eigenlijk hun ouders als dat gevraagd wordt?

Verder wordt er dieper in gegaan op de Baälsdienst. Uitgebreid staan we stil bij wie deze afgod was, en hoe de Baälsverering vorm kreeg.

De afsluiting is een Bijbelstudie over het laatste hoofdstuk van Hosea. Het is een redelijk pittige Bijbelstudie, vooral gericht op de oudere jeugd. Maar ook een wat jongere groep die een uitdaging goed aankan, mag hier zijn tanden op stuk bijten.

- Jongeren leren dat Hosea een van de kleine profeten is.
- Jongeren vernemen de beelden over de ontrouw van het volk en de trouw van de Heere.
- Jongeren kunnen lijnen trekken vanuit het Bijbelboek Hosea naar hun eigen leven.

Programmasuggesties:

Lezen Hosea 1
Hosea 2: 1-16
Hosea 6:1-3
Hosea 11
Hosea 14

Zingen Psalm 31
Psalm 51
Psalm 103

Ideeën voor +12 groep

Opening

Korte inleiding over Hosea

- Wanneer leefde hij?
- Welke bijzondere opdracht kreeg hij?
- Welke andere thema's komen we tegen in Hoséa?
- Welke boodschap kunnen we daar ook nu nog uithalen?

Pagina 4 en 5 behandelen

Pauze

Tweede korte inleiding: de Baälsdienst

Pagina 6 en 7 behandelen

Afsluiten d.m.v. het leren van een kerntekst uit Hosea, bijvoorbeeld Hosea 14: 5

Maken van de woordzoeker op pagina 12

Ideeën voor +14 groep

Opening

Introductie met behulp van stellingen (zie verderop bij werkvormen)

Behandelen van pagina 4 en 5.

Pauze

Bijbelstudie blz. 10 en 11

Afsluiten met fotospel (zie verderop bij werkvormen)

Tip: Als u de Bijbelstudie gaat doen, zorg dan voor de Bijbelverklaring van Matthew Henry en een kanttekeningbijbel. Deze komen dit keer erg van pas. Overigens zijn er ook apps beschikbaar met deze bronnen, voor op telefoon en tablet.

Toelichting op de vragen en opdrachten.

Blz. 3 - Een bijzondere opdracht

Deze bladzijde geeft wat achtergrond informatief bij het Bijbelboek Hosea.

Blz. 4/5 - Spiegel

Vraag: Leg eens in eigen woorden uit waarom de Heere het volk Israël vergelijkt met een ontrouwe vrouw.

- Een ontrouwe vrouw verbreekt het verbond met haar man, Israël verbrak het verbond met de Heere.
- Een ontrouwe vrouw maakt haar man tot schande, zo deed Israël dat ook bij de Heere.
- Je oordeelt heel makkelijk over anderen, maar zelf ben je niet beter, en loop je weg voor de Heere.

Stelling: Als ik andere dingen boven God zet, dan leef ik in geestelijk overspel.

Het is belangrijk dat jongeren deze waarheid tot zich door laten dringen. Het gaat hier niet alleen over wat Israël verkeerd deed, maar juist ook over onze persoonlijke houding ten opzichte van God. Ook wij zijn verbondsbrekers, en doen de Heere verdriet met onze zonden.

Vraag: Welke waarschuwing geeft de Heere het volk door deze namen?

Jizreël: Israël wordt eraan herinnerd dat ze eens verantwoordelijk moeten afleggen voor het opnieuw dienen van de afgoden.

Lo-Ruchama: Als het volk doorgaat met de afgoden dienen, dan zal de Heere Zich niet meer ontfermen over het volk Israël.

Lo-Ammi: Als Israël het verbond verbreekt, dan zijn ze niet meer het volk van God.

Vraag: Welke eigenschap van God zien we hier heel mooi verbeeld?

God is het Die Zijn volk opzoekt! Het initiatief ligt niet bij de zondige mens, maar bij God!

Vraag: Wat wil de Heere ons hier leren?

Een zondig volk wordt door de Heere opgezocht. Hij neemt ze aan, en wil een God en Vader voor hen zijn.

Vraag: Het gebeurt vaker in de Bijbel dat mensen na een belangrijk moment een andere naam krijgen. Kun je wat namen noemen? Waarom was er een verandering was?

Abram wordt Abraham; want hij wordt een vader van menigte der volken.

Saraï wordt Sara; want ze wordt een vorstin genoemd vanwege haar zoon.

Jacob wordt Israël; naar het verbond met dat God met hem én zijn nageslacht heeft opgericht.

Simon wordt Petrus; want Jezus zegt dat op deze Petra (rots) Zijn gemeente bouwen zal.

Stelling: Tegenslag brengt me verder bij God vandaan.

Tegenslag kan twee dingen brengen: naar God toe en van God af. Laten we altijd vragen of de Heere in voor- en tegen-

spoed ons dicht bij Hem wil houden.

Blz. 6/7 - Lijstje

Opdracht: Maak eens een lijstje met de top 3 van wie of wat je om hulp zou vragen:

Dit is natuurlijk persoonlijk. Waarschijnlijk vallen jongeren vooral terug op vrienden, ouders, opa's en oma's, docenten en ambtsdragers. Dit is een mooie gelegenheid om de jongeren erop te wijzen dat ze altijd bij u/jou kunnen aankloppen voor raad en daad.

Vraag: Je leest niets positiefs over de Baäldienst. Hoe zou het komen dat het volk toch helemaal in de ban raakte van die godsdienst?

De dienst aan Baäl was een godsdienst waar je veel zélf kon doen. Als je maar genoeg offerde. Dan zou Baäl luisteren. Dat gaf het gevoel van zelf invloed kunnen uitoefenen op zaken als regen/droogte, goede/slechte oogst, gezondheid/ziekte etc.

Ook de plaats die seksualiteit had in de dienst, trok mensen aan. Als je de voorgeschreven offers had gebracht, dan mocht je intiem samenzijn met een tempelmeisje. Hoe vaker dat gebeurde, hoe gunstiger dat was voor het land. Want zó kon je Baäl gunstig stemmen en zou het land vruchtbaar zijn.

Noem meer plaatsen in de Bijbel waaruit blijkt dat de Heere de enige en de eerste wil zijn. Denk bijvoorbeeld aan de Joodse geloofsbelijdenis, het Shema uit Deuteronomium 6.

Dit kan wellicht een lastige vraag zijn en bied vooral voor +14 jongeren aanknopingspunt tot gesprek.

- Deuteronomium 6: 4
- Deuteronomium 32: 39
- Jesaja 45: 5 en 6
- Markus 12 vanaf vers 28
- Johannes 17: 3

Vraag: Wat is er voor jou belangrijker dan de Heere?

Dit is een persoonlijk antwoord. Misschien goed om vooraf te delen wat óns in de weg staat om God te dienen, welke dingen ons ervan af houden.

Vraag: Wat kunnen wij zelf doen om de afgoden weg te doen uit ons leven?

Probeer hier zo praktisch mogelijk te zijn:

Zelf 'opruiming' houden in ons leven, praten en steun zoeken bij vrienden en familie, God vragen om kracht tijdens de verleidingen.

Wijs hier ook op de tekst uit Markus 9: 47: *'En indien uw oog u ergert, werpt het uit; het is u beter maar een oog hebbende in het Koninkrijk Gods in te gaan, dan twee ogen hebbende, in het helse vuur geworpen te worden.'*

Blz. 8/9 - Gezeur?

Vraag: Herken je het bovenstaande verhaal? Voer je ook wel eens zulke discussies met je ouders? Waarover gaan die discussies?

Persoonlijke antwoorden

Luister je in zo'n geval naar je ouders? Waarom wel/niet?

Laat de jongeren eerst zelf antwoord geven. Vraag ook door: waarom en wanneer luisteren ze wel of niet naar hun ouders? Geef de Bijbelse visie weer, maar laat eventueel ook ruimte voor jongeren van wie de ouders on-Bijbelse dingen vragan van hun kinderen.

Geloof jij je ouders als ze zeggen dat ze het beste met je voor hebben?

Geef ruimte om te reageren. Waardeer daarbij elke inbreng.

Vraag: Kun je een voorbeeld uit de Bijbel noemen waar staat dat God van ons vraagt om onze ouders te gehoorzamen?

- tien geboden, vijfde gebod
- Kolossensen 3: 20

Blz. 10/11 - Bijbelstudie - Ik zal...

1. Lees Hoséa 14: 1-3

a. Als je naar de rest van de tekst kijkt, kun je dan uitleggen waarom de Engelse vertalers hiervoor gekozen hebben?

De hoofdstukindeling is pas later toegevoegd. Rond de dertiende eeuw was er een Engelse bisschop, Stephen Langton, die de Latijnse Vulgata van hoofdstukindeling heeft voorzien. Andere vertalingen hebben vaak deze indeling aangehouden, maar soms ook een andere keuze gemaakt. Vers 1 van hoofdstuk 14 past goed bij de voorgaande verzen. Dat is een beschrijving van de schuld van Israël en van de verlossing die alleen in en uit God is. Ook de beschrijving van de straf op de zonde staat daarbij (vers 13). Vers 1 van hoofdstuk 14 is een vervolg daarvan. Samaria is namelijk de hoofdstad van Efraïm, de andere naam voor het Tienstammenrijk.

b. Matthew Henry zegt van deze verzen: het zijn smekende en belovende woorden. Wat wordt ermee bedoeld?

Smekend:

1. Om vrijgesproken te worden van schuld.
2. Om aangenomen te worden als rechtvaardige in Gods ogen.

Belovend:

1. Dankzegging
2. Verandering van leven.

Kijk bij Matthew Henry voor een meer uitgebreide uitleg.

c. Israël wordt hier wel twee keer opgeroepen zich te bekeeren tot de HEERE. Waarom zou hier HEERE met hoofdletters staan?

HEERE is de naam van de Verbondsgod. De 'Ik zal zijn Die Ik zijn zal.' Het is de naam waarmee God Zich bekend maakt

aan Mozes. In de Joodse geschriften wordt deze naam weer gegeven met vier letters: JHWH. De Joden zien deze naam als heilig, en spreken deze naam dan ook niet uit. Zij gebruiken de naam Adonai.

God wil Israël laten weten dat Hij de God is van het verbond. Het verbond dat zij zomaar verbroken hebben. De beloften die hier genoemd worden, kunnen dan ook gezien worden als een vernieuwing van datzelfde verbond. Dat lezen we ook al terug in hoofdstuk 2 vers 18 en 19: 'En Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid; ja, Ik zal u Mij ondertrouwen in gerechtigheid en in gericht, en in goedertierenheid en in barmhartigheden. En Ik zal u Mij ondertrouwen in geloof; en gij zult den HEERE kennen.'

d. 'Neem deze woorden met u...' (vers 3). Wat moet Israël doen, en welke woorden zijn dan bedoeld?

Er wordt hier teruggewezen naar vers 2: 'Bekeer u, o Israël! tot den HEERE, uw God, toe; want gij zijt gevallen om uw ongerechtigheid' en vooruitgewezen naar het verdere verloop van de tekst: 'en bekeer u tot den HEERE; zeg tot Hem: Neem weg alle ongerechtigheid, en geef het goede, zo zullen wij betalen de varren onzer lippen.' Deze woorden moet het volk Israël meenemen. Dat betekent dat ze het niet zomaar naast zich neer mogen leggen, maar dat ze het moeten overdenken. De kanttekeningen zeggen hier: 'Versta, de belijdenis uwer zonden met vurige en gelovige gebeden om genade, en oprechte beloften van dankbaarheid, waarvan het voorschrift volgt.'

2. Lees Hoséa 14: 5 en 6

a. Je leest hier drie keer 'Ik zal...' God belooft hier drie dingen, over het verleden, het heden en de toekomst. Leg in eigen woorden uit wat dit betekent.

Verleden: 'Ik zal hunlieder afkering genezen'

Heden: 'Ik zal hen vrijwilliglijk liefhebben'

Toekomst: 'Ik zal Israël zijn als de dauw, hij zal bloeien als de lelie en hij zal zijn wortelen uitslaan als de Libanon.'

God zal hun verleden genezen, in het heden hen liefhebben en in de toekomst een zegen voor hen zijn.

b. Volgens de kanttekeningen is dit een 'zeer lieflijk en vaderlijk antwoord' op het gebed uit de verzen ervoor. Kun je in eigen woorden dit antwoord van God weergeven?

Het volk Israël wilde helemaal niets van God weten, ze hadden een afkering van God. Dat wil zeggen, ze hadden zich omgedraaid, bij God vandaan. Maar God wil die afkering genezen. Ook zal Hij hen vrijwilliglijk liefhebben. Dat zegt iets over de barmhartigheid van Gods hart. Vervolgens nog de reden hiervan: 'want Mijn toorn is van hem gekeerd.'

c. Wat heeft het ons te zeggen dat er staat 'Ik zal hen vrijwilliglijk liefhebben...'? Kijk ook wat de kanttekeningen bij dit vers zeggen.

De kanttekening zegt: 'mildelijk, uit goeder harte' Dat is Gods barmhartigheid, wat immers letterlijk 'Gods brandende hart' betekent.

3. Lees Hoséa 14: 9 en 10

a. 'Uw vrucht is uit mij gevonden.' Om welke vrucht gaat het hier? Wat voor bemoediging kan dit zijn als je bij jezelf steeds schuld/zonde ziet en geen vrucht?

Matthew Henry zegt: 'Van Hem ontvangen wij genade en kracht om ons in staat te stellen onze plicht te doen. Welke vruchten van de gerechtigheid wij ook voortbrengen, alle lof ervan komt God toe.'

Dit is een mooie gelegenheid om iets te vertellen uit het eigen leven, als dat mogelijk is. Dat wij in onszelf geen vruchten zien, dat wij in onszelf geen vruchten hebben om God aan te bieden, maar dat God zegt: 'uw vrucht wordt uit mij gevonden.'

b. Met welke samenvatting/oproep sluit Hoséa af?

'Wie is wijs? die versta deze dingen; wie is verstandig? die bekenne ze; want des HEEREN wegen zijn recht, en de rechtvaardigen zullen daarin wandelen, maar de overtreders zullen daarin vallen.'

De kanttekeningen zeggen hierover: 'Een schoon besluit van deze profetie, en in het bijzonder van dit hoofdstuk.'

4. Lees het hele hoofdstuk nog eens vluchtig door.

a. Welk vers heeft je aandacht getrokken? En waarom?

Persoonlijk antwoord

b. Wat heb je van deze Bijbelstudie geleerd dat je wilt onthouden?

Persoonlijk antwoord

c. Is er een Bijbeltekst die je wilt onthouden? Leer hem dan met je groepje uit je hoofd.

Persoonlijk antwoord

WERKVORMEN

Als start van een avond kan er een stellingen discussie gedaan worden. Laat de stelling lezen en laat jongeren reageren door

- Ja/nee bordjes
- Groene en rode briefjes
- Jongeren te laten lopen naar de voor of tegen kant van de zaal.

Het is niet de bedoeling dat men niet voor of tegen kiest, maar dat men ook bevraagd wordt over waaróm men daar staat. Niet vrijblijvend dus!

Voorbeeld stellingen

- Hoséa staat in het volgende rijtje: Daniel/Hoséa/Joël/Obadja/Amos.
- Ik weet hoe Hoséa zijn kinderen noemde.
Vragen aan de 'waar'-groep: hoe dan?
- Hoséa was een veeboer.
- In Hoséa 4:6 staat de tekst 'Mijn volk is uitgeroeid omdat het zonder kennis is...' Ik probeer dan ook veel van de Heere te weten te komen. *Vraag: waarom dan (niet)?*
- God vergelijkt het volk Israel met een prostituee. Dat is terecht.
- Als ik mij niet bekeer, word ik vergeleken met een prostituee

Vraag: hoe vind je dat?

- Hoséa heeft ook nu nog een boodschap voor mij.
Vraag: Welke boodschap dan? Of: waarom niet?

Fotospel

We verdelen de groep in groepjes van vier. Per groepje zorgen we dat er één smartphone/camera is. De groepjes krijgen de volgende opdrachten:

Maak een foto waarop het volgende thema zo creatief/mooi/ spannend mogelijk naar voren komt: Vertrouwen/ gehoorzaamheid/ blijdschap/ vrede/ volharding/ rechtvaardigheid. Zorg voor een jury en aan het eind een prijswinnaar.